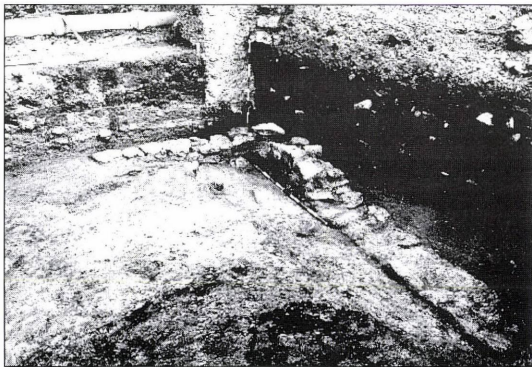

Feltárás az aquincumi katonaváros délkeleti régiójában

A Budapest, III. Dugovics Titusz tér 13 - 17.sz. alatti területen beépítés előtt hosszabb távra tervezett kutatási program keretében kezdtük meg 1994. szeptember végén a régészeti munkát. Az idei évre előirányzott összeg öt hetes ásatást tett lehetővé. A római kori topográfia szempontjából is igen kiemelt helyen levő telken és környékén korábban is végeztünk leletmentő és szondázó kutatásokat, illetve megfigyeléseket. Ezeknek eredményeit megerősítik és kiegészítik a teljes feltárás igényével megkezdett kutatás első szakasza alapján megfogalmazható tapasztalatok. A Kr. u. 2-3. században a mai Flórián tér környékén levő legiótábor előterében, az ún. katonavároshoz (*canabae*) tartozó területen nagyobb lakóházak álltak. A legkorábban itt épült kőfalú épület alapfalait csak részben sikerült feltárnunk, pontos alaprajzának és építési idejének tisztázása a következő ásatási szezon egyik feladata lesz. Bizonyos azonban, hogy elpusztulása után a területet elegyengetve a korábbi épülettől teljesen

Excavations in the southeastern area of the Aquincum military town

Archaeological work began preceding construction in lots 13 to 17 in Dugovics square in Budapest's district III at the end of September 1994 as part of a long term research program. Financing that year was sufficient for five weeks of field work. Rescue and test excavations as well as field observations have taken place previously in this lot and its surroundings which are of eminent importance from the viewpoint of Roman Period topography. Results from that work were confirmed and complemented by experience gathered during the first phase of these planned excavations aimed at full recovery. During the A. D. 2nd and 3rd centuries, relatively large houses stood in the *canabae* in front of the

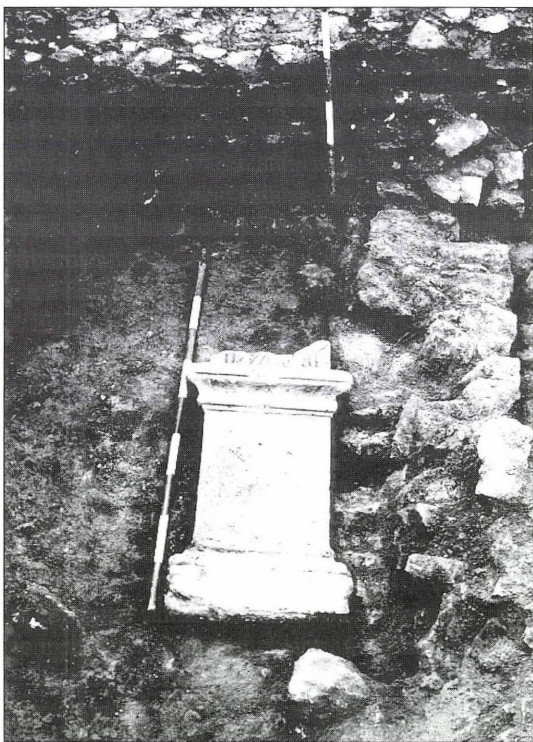
14. kép

15. kép

legionary camp that was located in the area of present day Flórián Square. Foundations of the earliest stone building erected here could only be partially excavated. The clarification of its exact plan as well as precise dating will be one of the tasks left for the following excavation season. It is certain, however, that

eltérő alaprajzú, igényesebb kivitelű házakat emeltek (14. és 15. kép). Falazatuk egy része a jellegzetes ún. "halszállkamintás" (*opus spicatum*) technikával készült, s a padlófűtés szerényebb, fűtőcsatornás változatának maradványát is feltártuk az egyik helyiségben. A falakat - az omladékból kibontott töredékek alapján - vörös, fehér okkersárga és türkizkék színekkel mintázott falfestmények díszítették. A ház berendezéséből mindössze egy bútorhoz tartozó bronz töredék maradt meg, sejtetve az itt élők tehetősebb voltát. Az épületektől délre, nem eredeti felállítási he-

16. kép

lyén került elő egy ép oltárkő (16. kép) melyet az aquincumi legio, a *legio II. Adiutrix* egyik tisztviselője, *Marcus Aurelius Ingenuus cornicularius* állíttatott Iuppiter tiszteletére. A későbbi korokban az omladozó épületeket részben lerombolták, a maradványokat többször elplanírozták, részben a még álló falakat alapfalaként felhasználták.

once this building had been destroyed, more sophisticated variously oriented houses were built on the leveled surface (Figures 14 and 15). Their walls were made using the characteristic, so-called herring bone (*opus spicatum*) pattern. A modest form of hypocaust heating could be identified on the basis of heating channels found in one of the rooms. As is shown by fragments recovered from the rubble, the walls were decorated with paintings in red, ochre, white and turquoise colors. Only a surviving bronze fitting represents the furniture from this building. It is suggested the possibility, however, that the inhabitants of this house were relatively wealthy. An intact altar stone was found south of the buildings in a secondary position (Figure 16). It was erected by *Marcus Aurelius Ingenuus cornicularius*, one of the administrators of the *legio II. Adiutrix* in honor of Jupiter. Subsequently, the slowly decomposing buildings were either pulled down and levelled several times or their standing walls were used to make the foundations of new houses.

Annamária Facsády